

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 544

van **RITA MOORS**

datum: 26 augustus 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Paenhuishoeve Riemst - Herbestemming

De Paenhuishoeve in het centrum van Riemst is een beschermd monument omwille van het algemeen belang dat voortkomt uit zijn historische waarde. Vandaag ligt de hoeve er verloederd bij, nadat deze in 2019 getroffen werd door brand. De bescherming van de afgebrande Paenhuishoeve als monument in combinatie met de complexe eigendomssituatie, vertraagt het proces voor de wederopbouw. In een recente communicatie vraagt Mark Vos, burgemeester van Riemst, om een mogelijke opheffing van de bescherming van de hoeve.

1. Wat zijn de laatste ontwikkelingen omtrent de mogelijke opheffing van de bescherming van de Paenhuishoeve in Riemst?
2. Zijn er nog andere Limburgse beschermde gebouwen die in aanmerking komen voor declassering?
3. Welke visie hanteert Onroerend Erfgoed inzake de herbestemming van beschermde vierkantsboerderijen?
4. Hoe staat de minister tegenover het attent maken van sociale bouwmaatschappijen op de herbestemming van vierkantsboerderijen inzake sociale woningbouw? Hoe staat de minister tegenover een specifieke toelagepolitiek daaromtrent?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 544 van 26 augustus 2022

van **RITA MOORS**

1. Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de site van de Paenhuishoeve vlak na de brand in 2019 bezocht en concludeerde dat, ondanks de brandschade en het verlies van erfgoedelementen als daken en interne structuren, de hoeve nog steeds een representatief voorbeeld is van een gesloten hoeve uit de 18de eeuw met verbouwingen in de 19de en 20ste eeuw. Om die reden blijft de Paenhuishoeve beschermd als monument en de onmiddellijke omgeving als dorpsgezicht.
2. In 2022 ondertekende ik de voorlopige opheffing of wijziging van de bescherming van zes dossiers in de provincie Limburg. Het gaat om volgende dossiers:

Titel	Gemeente	Adres	Bescherming	Procedure
Tuinprieel	Bilzen	Demerlaan z.nr.	Monument	Wijziging
Beuk bij het tuinprieel	Bilzen	Demerlaan z.nr.	Monument	Opheffing
Betonnen brug	Riemst	Maastrichtersteenweg z.nr.	Monument	Opheffing
Windmolen Schaliënmolen met omgeving	Tessenderlo	Achterheide, Engsbergseweg, Heuvelken	Dorpsgezicht	Opheffing
Windmolen Schaliënmolen	Tessenderlo	Achterheide 7	Monument	Opheffing
Windmolen De Korenbloem	Kinrooi	Heerweg z.nr.	Monument	Opheffing

De openbare onderzoeken werden voor al deze opheffings- of wijzigingsprocedures in augustus opgestart en liepen in de eerste helft van september af. Mijn administratie behandelt op dit ogenblik de ingediende bezwaren waarna ik een beslissing zal nemen over de definitieve opheffing van de bescherming.

De komende maanden werkt mijn administratie aan een hoog tempo verder aan de snelle screening van het beschermde bestand. Het doel van de snelle screening is sites te detecteren die evident niet meer aan de huidige selectiecriteria voor bescherming voldoen. Hierbij wordt ook de bouwfysische staat mee in overweging genomen, maar een slechte bouwfysische staat is geen doorslaggevend argument voor opheffing van de bescherming. De snelle screening wordt eind 2022 afgerond. Nadien zal duidelijk worden of ik nog beschermingen in Limburg voor opheffing voorstel.

3. Het agentschap Onroerend Erfgoed geeft elk herbestemmingsinitiatief voor beschermd erfgoed een kans. In principe is elke bestemming voor een vierkantshoeve mogelijk, zolang die verzoenbaar is met de beschermde erfgoedwaarden. Specifiek voor de Paenhuishoeve is het uitgangspunt het behoud en het herstel van de beeldwaarde van het monument als representatief voorbeeld van een gesloten hoeve uit de 18de eeuw met latere verbouwingen. Een integrale reconstructie van de Paenhuishoeve is, na de brand, niet aan de orde.

Voor werken in functie van instandhouding of het herstel van de erfgoedkenmerken zijn er erfgoedpremies mogelijk.

4. Het duurzaam gebruik van waardevol erfgoed zoals vierkantshoeves is een belangrijke pijler voor het behoud op lange termijn. Sociale woningbouw kan zeker een goede invulling zijn voor een vierkantshoeve die nood heeft aan een herbestemming. Veralgemeenen is hierbij echter niet aangewezen. Het is aan te raden deze optie te onderzoeken per site waarbij de specifieke eisen gesteld aan sociale woningen gekoppeld worden aan het behoud van de erfgoedwaarden van de beschermde hoeve.

Er zijn al heel wat financiële instrumenten ter beschikking die dit ondersteunen zoals de premie voor herbestemmingsonderzoek en de verhoogde erfgoedpremie standaardprocedure. Ook de erfgoedpremie via oproep richtte al een oproep in gericht op wonen en dit zal ook in de toekomst als thema mogelijk blijven.